

איזהו גיבור הכובש את

יצרני

כיתות ד'-ו'

מטרות

- בירור המושג גבורה. מיהו גיבור בעיניי?
- הבחנה בין גבורה פיזית לגבורה נפשית ורוחנית, ובין תכונות חיצוניות ופנימיות של דמות הגיבור
- הכרה ביכולת של כל אדם להיות גיבור
- רכישת כלים ומיומנות לגבורה נפשית

כתיחה

יצירה

- חלקו לכל תלמיד בקבוק ריק. (אפשר להביא סוגים שונים של בקבוקים: גבוה, נמוך, צר, רחב. וכל תלמיד יבחר לעצמו בקבוק.) הניחו על שולחן במרכז הכיתה חומרי יצירה שונים ובקשו מכל תלמיד לעצב מהבקבוק דמות של גיבור.
- ליד הדמות, על פתק קטן, כל תלמיד יאפיין את הגיבור שלו. מומלץ לתת לו גם שם או כינוי.

גוף השיעור

אפיין הגיבור: תלו על לוח הכיתה צורה חיצונית של דמות (נספח) בקשו מהתלמידים להתבונן במאפיינים של דמויות הגיבורים שהכינו, ולגשת לרשום את התכונות על הלוח - כל תלמיד תכונה אחת. את התכונות והמאפיינים החיצוניים יכתבו התלמידים מחוץ לדמות, סביב קווי המתאר, ואת התכונות והמאפיינים הפנימיים - בתוך הדמות.

דוגמאות למאפיינים חיצוניים: בעל כוח, חזק, שרירי, אלוף, לוחם, יציב, זריז, זוכה בגביע, זוכה בפרס, זוכה במדליה ועוד

דוגמאות למאפיינים פנימיים: בעל אומץ לב, מאופק, נחוש, ארך אפיים, נאמן, חכם, מתגבר, חדור מטרה, יציב, זריז, בעל תושייה ועוד.

**"איזהו גיבור
הכובש את
יצרו"**
כיתות ד'-ו'

במהלך כתיבת התכונות נחدد את משמעותן. יהיו תכונות שיעלו תהיות – האם זו תכונה פנימית או חיצונית? כאן המקום לתת לתלמידים לבטא את המחשבות ולחدد את המושגים.

לדוגמה: התכונה 'יציב'. יש יציבות נפשית – אדם שלא נגרר אחרי החברה, שמתמיד בקבלות, עומד בהחלטות וכדומה. ויש יציבות פיזית – יציבה נכונה ואיתנה של הגוף. לכן מתאים לכתוב את התכונה גם בתוך הדמות וגם מחוצה לה.

דיון

אילו תכונות קשה יותר לקנות – פנימיות או חיצוניות?
אילו תכונות מוערכות יותר בעינכם?
אילו תכונות עלינו לטפח כדי להתקדם בעבודת ה'?

גבורה במקורות

בקשו מהתלמידים להיזכר בפסוקים ובמאורעות שמלמדים אותנו מיהו גיבור אמיתי.

דוגמאות למקורות

"איזהו גיבור הכובש את יצרו" (אבות ד', א')

"טוב ארך אפיים מגיבור ומושל ברוחו מלוכד עיר" (משלי ט"ז, ל"ב)

"ואוהביו כצאת השמש בגבורתו" (שופטים ה, ל"א) תנו רבנן עלובין ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין עושין מאהבה ושמחין ביסורין עליהן הכתוב אומר 'ואוהביו כצאת השמש בגבורתו'

"אין המלך נושע ברוב חיל גיבור לא ינצל ברוב כוח" (תהילים ל"ג, ט"ז)

דוגמאות לגבורה נפשית לאורך ההיסטוריה היהודית

רחל אמנו - מסרה את הסימנים לאחותה, למרות שבאותו זמן המשמעות הייתה לוותר על נישואיה ליעקב בחיר האבות, לוותר להיות אמא של השבטים. שהרי לא ידעה שגם היא תינשא ליעקב.

"איזהו גיבור הכובש את

יצרני

כיתות ד'-ו'

יוסף - "ולא ענה אותם" לא נקם באחיו אלא אמר "אחיכם אני ואל ייחר בעיניכם אשר מכרתם אותי הנה למצרים כי למחיה שלחני אלקים... ועל ידי זה זכיתי להיות רועה ישראל זן ומפרנס".

יהושע וכלב - נשארו איתנים באמונתם ולא הלכו בעצת המרגלים.

המכבים - יצאו למלחמה פיזית חסרת סיכוי בעבור גזרה רוחנית.

ר' שמעון בר יוחאי - אמר את האמת שלו למרות שידע את הסכנה.

רחל אשתו של רבי עקיבא - עזבה עושר והקריבה את חייה למען התורה.
ריש לקיש - את כל גבורתו הפנה לעבודת ה' ובזכות התמדתו הגיע להיות אחד מגדולי האמוראים.

דונו בשאלה: כיצד גם אני יכול להיות גיבור?

כדאי לפרק ולהגדיר מחדש את המושג "גיבור". לייצר שיח שמטרתו המרכזית היא ללמד שכל אחד יכול להיות גיבור. גבורה היא עניין של מעשים במציאות. היא אינה מעשה גדול ומנופח אלא להיפך, גבורה היא תוצר של מעשים "קטנים" ויומיומיים, כמו לשתף מישהו במקום להדיר אותו, לומר מילה טובה ולא לפגוע, לעמוד מול החברים והסביבה שלנו כשאנחנו לא מסכימים עם דעתם או מעשיהם ולדבוק בדרך הנכונה ובהשקפה הטהורה.

משחק כדור

עמדו במעגל ומסרו את הכדור באופן אקראי. התלמיד שיקבל את הכדור לידיו צריך לומר בקול מעשה של גבורה, התואם את דמות הגיבור שאליו אנחנו שואפים. כגון: מוותר, משתף, מתגבר, מתחלק, מקשיב, מודה, מתפלל, מדייק, מתמיד, מתחשב, מתנדב וכדומה.

חלוקת מדליות

במהלך החודש הקרוב תלמידי הכיתה יוזמנו לחלק מדליות לתלמידי בית הספר.

כל תלמיד יקבל מדליה אחת לשבוע. במהלך השבוע עליו להיות עירני וכאשר הוא יבחין בתלמיד (מכל הכיתות) שמתנהג בגבורה הוא יעניק לו את המדליה. נספח

בסוף השבוע כל מקבלי המדליות יוזמנו לכיתה שלנו ויקבלו שי צנוע. לחילופין אפשר לפרסם בקצרה את מעשיהם בלוח בית הספר או בעיתון הבית ספרי, תחת הכותרת "גיבורי השבוע".

**"איזהו גיבור
הכובש את
יצרו"**

מומלץ להדפיס על דף גדול

